



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. δ/ση: Τηλεμάχου Πλευρή 2
713 06 Ηράκλειο

Πληροφορίες: Σ. Χαρτοφύλακας, Α. Παπαδάκης
Τηλέφωνο: 2813410771, 2813410753
FAX: 2813410740

Ηράκλειο, 31-08-2018

Αρ. πρωτ.: 202631

ΠΡΟΣ:

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ

Πλατεία Κουντουριώτη
712 02 Ηράκλειο

Θέμα: Απάντηση στην ερώτηση του Βουλευτή Ηρακλείου Λ. Αυγενάκη με θέμα «Μόλυνση στον Καρτερό Ηρακλείου: Παραμένουν άγνωστες οι επιπτώσεις για περιβάλλον και δημόσια υγεία».

Την Παρασκευή 27-7-2018, το Κεντρικό Λιμεναρχείο Ηρακλείου (Κ.Λ.Η.) ενημέρωσε το Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου, της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Ηρακλείου της Περιφέρειας Κρήτης, για ρύπανση του θαλάσσιου χώρου της παραλίας «Φλωρίδας», έμπροσθεν της Λέσχης Αξωματικών της 126 Σ.Μ. «ΖΟΡΜΠΑΣ». Άμεσα η Περιφέρεια Κρήτης προέβη σε όλες τις ενέργειες που άπτονται των αρμοδιοτήτων της ώστε να διασφαλιστεί αρχικά η Δημόσια Υγεία αλλά και το περιβάλλον της περιοχής.

Η αυτοψία από κοινού με το Κ.Λ.Η. ξεκίνησε από την παραλία «Φλωρίδα» δίπλα στη Λέσχη αξωματικών της αεροπορίας, όπου διαπιστώθηκε μικρής έκτασης ρύπανση στη θάλασσα από σκουρόχρωμα λύματα με έντονη οσμή ζωικής προέλευσης (πιθανώς χοίρων), που προερχόταν από την εκβολή του «Πρασανού» ρέματος. Δεδομένου ότι στην περιοχή ανάντη του ρέματος δραστηριοποιούνται πολλές εγκαταστάσεις που δυνητικά θα μπορούσαν να προκαλέσουν την ρύπανση, πραγματοποιήθηκε έλεγχος στα σημεία εκβολής των αγωγών ομβρίων των εν λόγω εγκαταστάσεων στο «Πρασανό» ρέμα. Παρότι διαπιστώθηκαν παραβάσεις στην διαχείριση των ομβρίων και των νερών πλύσης των εγκαταστάσεων τους, δεν σχετίζονταν με την υπό διερεύνηση ρύπανση.

Για προληπτικούς λόγους, ο Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Ηρακλείου κ. Ευριπίδης Κουκιαδάκης, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Ηρακλείου, απαγόρευσε την κολύμβηση στην περιοχή, αν και η ροή των λυμάτων είχε ήδη σταματήσει κατά την ημέρα και ώρα της αυτοψίας. Τη Δευτέρα 30/7/2018 ελήφθησαν δείγματα θαλασσίου ύδατος τα οποία εστάλησαν στη Μονάδα Μικροβιολογίας Τροφίμων Νερών και Περιβάλλοντος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης. Με τη λήψη και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των μικροβιολογικών αναλύσεων, τα οποία ήταν εντός ορίων, άρθηκε η απαγόρευση.

Καθ' όλο αυτό το διάστημα οι Υπηρεσίες της Περιφέρειας Κρήτης, σε συνεχή συνεργασία με το Κ.Α.Η. (καθ' ύλη αρμόδια υπηρεσία που διενεργεί και την προανάκριση) πραγματοποίησαν εκ νέου αυτοψίες στις μονάδες στην περιοχή. Στις 7/8/2018 κλιμάκιο Υπηρεσιών της Π.Ε. Ηρακλείου της Περιφέρειας Κρήτης, μετά από προφορική εντολή του κ. Αντιπεριφερειάρχη Ηρακλείου πραγματοποίησε αυτοψία από την οποία διαπίστωσε ότι στο ύψος του χώρου στάθμευσης της υπεραγοράς LIDL (σε σημείο στα πρηνή του ρέματος με έντονη βλάστηση που απέτρεπε την πρόσβαση και ορατότητα), υπήρχαν πρόσφατα ίχνη απόρριψης αποβλήτων έντονου σκούρου χρωματισμού και χαρακτηριστικής οσμής (πιθανά ζωικής προέλευσης) που αν και άνωθεν του ρέματος κατέληγαν παρακάτω σε αυτό και που προσομοίαζαν με αυτά που στις 26-7-2018 είχαν καταλήξει στη θαλάσσια περιοχή της «Φλωρίδας» στον Καρτερό.

Επίσης επιθεώρησε το πρόχειρο ανάχωμα που είχε κατασκευάσει ο Δήμος Ηρακλείου για να σταματήσει την ροή των ιδιαίτερα επιβαρυμένων, την πρώτη ημέρα, αποβλήτων που βρίσκονταν λίγο πριν τη γέφυρα της παλαιάς εθνικής οδού στον Καρτερό και πλησίον επιχειρήσεων και οικιών. Στο ανάχωμα αυτό λίμναζαν ακάθαρτα νερά που ξεκινούσαν από τον αγωγό ομβρίων ΟΜ-2 στη θέση βόρεια και ανατολικά της Βιομηχανικής Περιοχής Ηρακλείου (ΒΙ.ΠΕ.Η.), ο οποίος εκβάλλει στο «Πρασανό» ρέμα στο ύψος της νέας Ε.Ο. Όπως προκύπτει από τις πρόσφατες χημικές αναλύσεις του φορέα διαχείρισης της ΒΙ.ΠΕ. από διαπιστευμένο εργαστήριο, ήταν χαμηλού ρυπαντικού φορτίου (χημικά απαιτούμενο οξυγόνο COD της τάξεως ~150 mg/L, πιθανά από ξεπλύματα αύλειων χώρων από μονάδες εντός της ΒΙ.ΠΕ.Η.) και ενδεικτικά εντός προδιαγραφών της ΚΥΑ 145116/2.2.2011 (ΦΕΚ 354/Β/8.3.2011) «Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις». Παρόλα αυτά δόθηκε εντολή στον υπεύθυνο λειτουργίας της ΒΙ.ΠΕ.Η, να φροντίσει για την ορθή λειτουργία του δικτύου ομβρίων και να εντοπίσει τυχόν παράνομες συνδέσεις ενώ ζητήθηκαν εγγράφως οι απόψεις του σύμφωνα με τον Ν.1650/86 από τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Κρήτης (καθ' ύλην αρμόδια Υπηρεσία).

Η αναστάτωση της κοινής γνώμης τις επόμενες μέρες, προήλθε:

1. Από τα αναληθή δημοσιεύματα περί συνεχούς ροής λυμάτων, μάλιστα τα δημοσιεύματα περί λυμάτων συνεχίστηκαν και στις 28-29/8/2018 ημέρες που είχαμε έντονη βροχόπτωση, γεγονός που δικαιολογεί την κατάληξη υδάτων στην θάλασσα μέσω του «Πρασανού» ρέματος.
2. Από τη διατήρηση για λίγες μέρες του αναχώματος που δημιουργήθηκε για να ανακόψει την ροή των λυμάτων και είχε ως αποτέλεσμα να εγκλωβίσει τα στερεά υπολείμματα της αρχικής ρύπανσης τα οποία ήταν πλούσια σε αζωτούχες και φωσφορούχες ενώσεις (συνήθως χρησιμοποιούνται μετά από επεξεργασία για λίπανση ξηρικών ή αρδευόμενων καλλιεργειών ή ως εδαφοβελτιωτικό χέρσων αγροτεμαχίων, σύμφωνα με τον Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής), δημιουργώντας ευτροφισμό και συνεπώς οπτική ρύπανση.
3. Από την κίνδυνο ανάπτυξης κουνουπιών στα λιμνάζοντα ύδατα εντός του αναχώματος, πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίστηκε ΑΜΕΣΑ με το Πρόγραμμα Καταπολέμησης Κουνουπιών της Περιφέρειας που βρίσκεται σε ισχύ, με συνεχείς ψεκασμούς τόσο σε αυτά, όσο και στην ευρύτερη

Τέλος αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με το Μητρώο ταυτοτήτων υδάτων κολύμβησης της Ελλάδας της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η παραλία Καρτερός παρακολουθείται από το 2010, στο πλαίσιο των ετησίων προγραμμάτων παρακολούθησης της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων και η ποιότητα στο σημείο παρακολούθησης (GRBW139305044101) και η ποιότητα του θαλασσιού ύδατος αυτής χαρακτηρίζεται ως εξαιρετική (εικ 1). Στο δυτικό τμήμα της ακτής εντοπίζεται η εκβολή του χειμάρρου Καρτερός. Στην περίπτωση που κατά την κολυμβητική περίοδο, σημειώνονται βροχοπτώσεις δύνανται να υπάρξει επιβάρυνση της θαλάσσιας περιοχής από τις απορροές ομβρίων αλλά και την παρουσία υγρών αποβλήτων σε αυτές (όπως συνέβη στις 26-27 Ιουλίου και στις 28-29 Αυγούστου του 2018), όμως η πιθανή επιβάρυνση της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων εκτιμάται ως ιδιαίτερα περιορισμένη.



Από τις αυτοψίες των Υπηρεσιών της Περιφέρειας, τα αρχικά αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων (χημικά απαιτούμενο οξυγόνο COD της τάξεως ~20.000 mg/L) και τον έντονο ευτροφισμό σε σημεία του ρέματος κατόπιν της ΒΙ.ΠΕ.Η., συμπεραίνουμε ότι:

το περιστατικό ρύπανσης του Πρασσανού ρέματος και του θαλάσσιου χώρου της Φλωρίδας προήλθε από απόβλητα ζωικής προέλευσης (πιθανώς χοίρων) που απορρίφθηκαν άπαξ στον δυτικό κλάδο του ρέματος και τα οποία παρασύρθηκαν με την βροχή της προηγούμενης ημέρας (26-7-2018) και κατέληξαν στην θάλασσα.

Στους παραβάτες της περιβαλλοντικής νομοθεσίας που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια της διερεύνησης της υπόθεσης, άσχετα με το αν ευθύνονται για την ρύπανση της θάλασσας, θα επιβληθούν οι κατά το νόμο οι διοικητικές κυρώσεις σε συνδυασμό με τις ποινικές που θα προκύψουν από την προανάκριση που συνεχίζεται από το Κ.Λ.Η., ενώ τις επόμενες ημέρες θα συγκληθεί το Κλιμάκιο Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος (ΚΕΠΠΕ) προκειμένου να διερευνηθούν διεξοδικότερα όλες οι ρυπογόνες δραστηριότητες και να γίνουν οι απαραίτητες παρεμβάσεις ώστε να δοθεί οριστική λύση στα προβλήματα που κατά διαστήματα παρουσιάζονται στην ευρύτερη περιοχή.



Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΒΙΔΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ